

Fra: Styret i Norsk Antropologisk Forening

Til: Årsmøtet 06.05.2016

Årsmelding 2015/16

Norsk antropologisk forening

Innledning

Norsk antropologisk forening er en medlemsforening som arbeider for å gi et interessant og godt fagrelatert tilbud til medlemmene. Foreningen etterstreber, og er godt fornøyd med å ha, en heterogen medlemsmasse med hensyn til aldersfordeling og yrkestilpassinger. Dette innebærer noen utfordringer i arbeidet med å gjøre tilbudene relevante for flest mulig medlemmer. Gjennom kjerneaktivitetene *Norsk antropologisk tidsskrift* og Årskonferansen er målet å skape en arena for faglig utveksling og påfyll for antropologer uansett deres virkeområde. Foreningen skal også bidra til vedlikehold og utvikling av antropologisk fagspråk på norsk. *Styret har inneværende periode bestått av:*

Leder: Astrid Anderson (UiO)

Nestleder: Ragnhild Elise Johansen (NKVTS)

Økonomi: Jon Henrik Ziegler Remme (UiO)

Styremedlem: Martin Thomassen (NTNU)

Styremedlem: Anh Nga Longva (UiB) – fram til høsten 2015.

Styremedlem, konstituert fra høsten 2015: Anne Karen Bjelland (UiB)

Styremedlem: Jon Schackt (UiT)

Styremedlem: Britt Helland Pedersen

Styremedlem: Eirik Bischoff Anfinsen (PhD)

Organisasjonssekretær: Anne-Katrine Norbye

Under Årsmøtet 2015 var leder og representant fra UiT på valg. Anh Nga Longva (UiB) trakk seg fra styret i løpet av høsten 2015 på grunn av sykdom. Styret konstituerte Anne Karen Bjelland (UiB) som styremedlem fram til Årsmøtet 2016 hvor hun stiller til valg.

Norsk antropologisk tidsskrift ble redigert av Annelin Eriksen (UiB) og Kari Telle (CMI) ut 2015. Fra 2016 (til 2019) er Kjersti Larsen, (KHM, UiO) og Jan Ketil Simonsen (NTNU) redaktører i NAT.

Det har vært mer aktivitet på foreningens nettside siste året. Flere miljøer har meldt om ledige stillinger som er lagt ut, i tillegg til ulike konferanser, antropologprofiler, mm. Det er ønskelig å få vite om flere bokutgivelser. Også Facebook er benyttet som informasjonskanal og foreningens side har fått over 400 følgere.

Styret ser behovet for aktiviteter som Antronett-konferansene og andre opplegg rettet mot spesielle grupper av medlemmer. Foreningens økonomi er imidlertid så presset at vi ikke kan sponse eller finansiere hverken slike eller nye tiltak i inneværende periode, men har ønsket å nå bredest mulig med årets konferanse.

Økonomi

Jon Henrik Z. Remme er styrets økonomiansvarlig. Regnskapet er ført av organisasjonssekretæren etter oppsett utarbeidet i 2014. Harald Aspen (NTNU) er revisor. Fakturering og utbetalinger er ellers utført i henhold til rutiner.

Den økonomiske situasjonen viser en gledelig utvikling for 2015, men det vises fremdeles til røde tall. Styret har klart å redusere driftsutgiftene betraktelig gjennom først og fremst å ha to styremøter via Skype og gjennom fast ansettelse av organisasjonssekretær. Det samarbeides med Universitetsforlaget om betalingsrutiner og purringer av medlemsavgiftene da det viser seg at flere medlemmer ikke har oversikt over egen betaling. Det betyr at vi mister medlemmer som tror de er medlem. Styret fortsetter arbeidet med å verve flere medlemmer.

Årsregnskapet. Foreningens egenkapital var ved årsskiftet 2015/2016 kr. 165 327,62. Til sammenligning var egenkapitalen ved årsskiftet 2014/2015 kr. 183 394,47 (se regnskap 2015).

Medlemsinntektene i 2015 var på kr. 95 750, mot kr 98 690 i 2014. November 2015 var det registrert 408 medlemmer. Sett sammen med den økonomiske situasjonen understreker dette foreningens behov for å sikre medlemsmassen og jobbe for rekruttering. Foreningens faste inntekter er instituttstøtten på til sammen kr. 120 000 (fra UiT, NTNU, UiB og UiO), samt medlemsinntekter avregnet mot medlemslistene. De samlede inntektene til foreningen utgjør kr. 216 982,24. De totale utgiftene var kr. 235 049,09. Regnskap for 2015 går dermed kr. 18 066,85 i underskudd. Dette er ca. kr. 50 000 mindre underskudd enn det var i året før. Selv om dette er et negativt resultat, har foreningen lyktes med å kutte utgiftene. Med utgangspunkt i dette, fastslår styret at økonomien fortsatt er skjør, med behov for økte inntekter, men også at det er mulig å gå for balansert budsjett i 2016. Dette kan ses som en positiv utvikling, sammenlignet med de foregående årene. Inntektene får forhåpentligvis også drahjelp ved at medlemsmassen pleier å øke de årene Årskonferansen holdes i Oslo.

Budsjett 2017. Styret foreslår budsjett som i stor grad bygger på revidert budsjett for 2016. Det blir lagt frem på årsmøtet. Styret tar sikte på å videreføre mål om balansert budsjett. Styret vil se på muligheter for inntektsøkning i neste periode.

Arbeid gjennomført

Styremøter. I inneværende periode er det avholdt tre styremøter: et ved UiO og to via Skype. Skype-møtene ble innført på prøve av to årsaker: 1) i håp om at flere styremedlemmer kunne delta og 2) viktigst – for å kutte i reiseutgiftene. Det er fortsatt vanskelig å få fulltallig fremmøte, men styret har alltid vært beslutningsdyktig og møtene nyttige. Det synes å være enighet om at det er viktig og ønskelig med minst ett møte der styremedlemmene møtes fysisk, fortrinnsvis høstmøtet når det nye styret møtes første gang. E-post supplerer styremøtene når det dukker opp hastesaker eller oppfølging av ideer, som fremkommer på møtene. Det har vært månedlig møte mellom styrets leder og organisasjonssekretæren.

Rekruttering og medlemskontakt. Arbeidet med å forbedre medlemskontakten er videreført i inneværende periode, og det er vårt inntrykk at kontakten mellom styret og medlemmene er bedret. Styret og organisasjonssekretæren blir sporadisk kontaktet av medlemmer (og andre) via e-post og kontaktskjema på nettsiden. Det viser seg at mange medlemmer er registrert med utdaterte e-postadresser, og organisasjonssekretæren jobber med å oppdatere disse.

World Council for Anthropological Associations. NAF er medlem i WCAA og informasjon herfra videreformidles til NAFs medlemmer via våre nettsider. I henhold til styrevedtak, betaler NAF en liten medlemsstøtte på 200 USD pr. år. NAF har ikke deltatt på WCAA «biannual meetings» grunnet foreningens økonomiske situasjon. Styret anser allikevel medlemskapet i WCAA som interessant og nyttig, og ser dets fremtidige potensiale. NAFs tidligere leder Rune Flikke representerte foreningen på møtet i WCAA under AAA-konferansen november 2015. WCAA gir årlig ut en samling av utvalgte artikler fra de ulike nasjonale og internasjonale antropologiske tidsskriftene (*Déjà lu*), og NAF vil bidra til neste års publikasjon med en oversatt versjon av NAT-artikkelen som blir kåret til årets beste under årskonferansen.

Nettsidene. Det har vært et kontinuerlig arbeid med fornying og økt aktivitet på nettsidene. Faste spalter som antropologportrettet og nye bøker er videreført. Her er det ønskelig med

flere bokmeldinger. Videre formidles ledige stillinger, nyheter fra WCAA, stipender, kåringer og relevante arrangementer. Det blir distribuert mer informasjon, og foreningen har det siste året blitt kontaktet av antropologer med innspill og tips til nettsidene. Nettsidene er sentrale i promotering av foreningen utad, for å stimulere til økt rekruttering og i arbeidet med å gjøre foreningen mest mulig relevant og tilgjengelig for medlemmer, interessenter og potensielle nye medlemmer. Nåværende styre mener potensialet her fortsatt er stort og at det bør være et fokus på dette også fremover. Også Facebook benyttes regelmessig for spredning av informasjon.

Faghistorieprosjektet. Arbeidet med faghistorieprosjektet går videre. Flere nye intervjuer er planlagt og de gjennomføres og transkriberes etter fast avtale. Transkriberingen inngår i organisasjonssekretærens arbeid og legges til ellers rolige perioder.

Norsk antropologisk tidsskrift. *Norsk antropologisk tidsskrift* har vært redigert av Annelin Eriksen (UiB) og Kari Telle (CMI) ut 2015. Ørnulf Gulbrandsen (UiB) har vært redaktør for bokanmeldelser. De melder om en fin utvikling med en økning av tilstrømming av artikler og en interesse for diskusjoner, artikler og tema som blir publisert (spesielt NAT-debatten har det vært oppmerksomhet rundt). De innførte en temanummer-konkurranse; basert på sammendrag og en produksjonsplan, så valgte redaksjonen ut et nummer som ble trykket. I begynnelsen av sin periode lanserte redaksjonen en artikkelserie kalt «Visjoner og strømninger». Tanken bak dette var å invitere en toneangivende antropolog til å skrive en artikkel om forskningsfronten i sitt forskningsfelt. De var også interessert i å få flere seniorantropologer til å publisere på norsk. Det har til en viss grad fungert. Redaktørene hadde også en plan om aktivt å rekruttere artikler fra våre danske og svenske kollegaer. Dette har skjedd av seg selv, uten det store fremstøtet fra redaksjonens side. Tidsskriftet har publisert både danske og svenske artikler, og i fjor fikk dansken Mikkel Rytter prisen for beste artikkel. I 2015 kom det inn 23 manus til redaksjonen, hvorav 10 av disse var i forbindelse med temanumre, 3 var basert på i bidrag til NAF-konferansen og 7 artikler var sendt inn på eget initiativ fra forfattere fra Norge, Sverige og Danmark. I tillegg kom det inn en artikkel til spalten «Visjoner og strømninger» på eget initiativ. Det er en klar økning på frekvensen av innsendte artikler de siste 1,5 årene. Det er en lavere refusjonsprosent i 2015 årgangen enn det har vært tidligere år, og dette skyldes både at det er en økning i antall artikler som er sendt inn til NAT og at to av numrene i 2015 (2 og 3-4) var temanumre, slik at disse artiklene allerede hadde gått gjennom en kvalitetssikringsprosess av gjesteredaktørene før de ble sendt inn til Nat. Bergensredaksjonen

overleverer en «artikkelbank» på 10 artikler til den neste redaksjonen. Noen av disse artiklene har allerede vært gjennom en fagfelleprosess, andre er kommet inn i løpet av høsten 2015 og overlatt til den nye redaksjonen: Jan Ketil Simonsen (NTNU) og Kjersti Larsen (KHM, UiO).

Open access. Fra 2017 er det et krav om at alle nasjonale HumSam-tidsskrifter finansiert av NFR skal bli åpent tilgjengelige (Open Access, OA). Det innebærer at man ikke lenger trenger abonnement for å kunne lese tidsskriftet. Den klassiske modellen for slik tilgang (såkalt «Gold open access») er at forfattere betaler for å få publisert artikkelen, og at institusjonene gir sine forskere og studenter økonomisk støtte til dette. Midlene flyttes med andre ord fra abonnement til publisering. For NAF er det imidlertid viktig at alle medlemmer, også de uten slike finansieringsmuligheter, kan publisere i tidsskriftet, og andre finansieringsordninger må på plass. Forskningsrådet finansierer inntil 50 %, og i UH-sektoren arbeides det med å få på plass en konsortieløsning for den øvrige finansieringen for de nasjonale fagtidsskriftene. Noen avtale er imidlertid ikke på plass per i dag, og tidsskriftet publiseres fortsatt på tradisjonelt vis hos Universitetsforlaget. Avtalen foreningen har med Universitetsforlaget innebærer i tillegg til tidsskriftet at forlaget tar hånd om det praktiske rundt medlemskap, og foreningen ønsker å videreføre denne avtalen framfor å publisere på institusjonenes egne plattformer (som UiOs Fritt) og ta alt merarbeidet det medfører. Universitetsforlaget kan også tilby muligheten for enkeltmedlemmer å få trykt tidsskrift hvis man ønsker det, og arkivtilgang vil også være en attraktiv medlemsfordel. Styret ønsker derfor å avvente resultatet av arbeidet med en konsortieløsning, og får på plass en midlertidig avtale med Universitetsforlaget i løpet av høsten.

Norsk antropologisk forenings årskonferanse 2015 ble arrangert i Trondheim 8.-10. mai på NTNU Campus Gløshaugen. Tema for konferansen var: *Kulturelle logikker i samtiden og antropologisk kunnskapsdannelse*. Årets æresforelesning var ved Jorun Solheim som foreleste over temaet: «Bringing it all back home. Familien som generativ kulturell formasjon i det moderne». Plenumsforelesninger ble holdt av Tian Sørhaug: «Kan virkelighet være abstrakt? Penger, verdier og objekt-trøbbel» og av Marianne Lien: «Arktisk domestisering». I tillegg holdt Håkon Fyhn festforelesning over temaet: «Temafestenes tiår og tingliggjøringen av 1970-, 80- og 90-tallet» i forbindelse med festmiddagen på Rockheim. Frode Storås viste filmen Tama Gaun: The Copper Village (en film av Frode Storaas og Dipesh Kharel).

Det ble arrangert NAT-debatt, nok en gang ledet av redaktørene Annelin Eriksen og Kari Telle. Utgangspunktet var påstanden: «Uten 'de andre', ingen antropologi.» Hege Toje og Olaf Smedal forsvarte påstanden mens Elisabeth l'Orange Fürst og Martin Thomassen avviste den. Fredagen ble avsluttet med Pecha Kucha Night under ledelse av Håkon Fyhn. Kjernen i konferansen var 5 arbeidsgrupper som alle berørte kulturelle logikker og utviklingstendenser i samtiden, samt hvilke betingelser dette setter for antropologisk kunnskapsdannelse, faglig utvikling, fornyelse og kunnskapsoverføring. Gruppene var som følger: «Berøring med det som ennå ikke er», «Nye stier i studiet av mobilitet», «Forskningsetiske utfordringer i antropologifaget», «Transnasjonalisme og narrativer om tilhørighet» og ikke minst «Det skapende mennesket: Antropologiske dialoger om tegn, ting og tolkning», inspirert av jublant Tord Larsens forfatterskap.

Tilbakemeldingene på konferansen var gjennomgående positive. Her var både interessant meningsutveksling, gode plenumsseanser og mange hyggelige møter. Størrelsen på konferansen (75 deltakere) skapte en intim og lun atmosfære som flere påpekte som en fin ting. Det ble videre påpekt en i overkant sen skilting til lokalene lørdag morgen.

NAT-debatten ble betegnet som interessant, flere trakk frem at debattantene kom godt forberedt. Flere i salen opplevde selve påstanden, som skulle debatteres, som litt uklar, noe avstemningen gjenspeilte («alle trakk jo frem interessante ting, hva er egentlig spørsmålet»)?

Signe L. Howells feltarbeidsstipend. Stipendet som er på kr 20 000,- ble utlyst på foreningens nettside senhøstes 2015. Stipendet tildeles fremgangsrrike masterstudenter som planlegger å utføre klassiske antropologiske feltarbeid utenfor den «vestlige» verden. Det var til sammen 5 kandidater; fra UiB (3), UiO (1) og NTNU (1). Årets vinner er Marisel Torres, masterstudent ved NTNU for prosjektet *Ashaminkas kosmologi og natur i møte med Carretera Marginal de la Selva*. Tildelingskomiteen, nedsatt av styret i NAF, besto av Jon Henrik Z. Remme (UiO), Martin Thomassen (NTNU) og Signe Howell. Begrunnelsen kan leses på <http://antropologi.org/>.

Betwixt & Between. Årlig kåres årets artikkel i masterstudentenes årbok *Betwixt & Between*. Tildelingskomiteen, nedsatt av styret i NAF, besto av Anne K Bjelland (UiB), R. Elise Johansen og Anne-Katrine Norbye (NAF). Vinneren for 2015 er Kristin Kvadsheim med artikkelen *Kampen om tilværelsen i en palestinsk flyktningeleir i Jordan*. Premien er hjelp til publisering i NAT. Begrunnelsen kan leses på <http://antropologi.org/>

NAT-prisen 2014. Redaksjonen i Norsk antropologisk tidsskrift kåret Årets Tidsskriftartikkel 2014. Utmerkelsen gikk til Jon Henrik Ziegler Remme for artikkelen *Sanselige transformasjoner: for en multisensorisk perspektivisme*. Artikkelen er fra temanummer *Sansingens antropologi* ved gjesteredaktører Odd Are Berkaak og Anne-Katrine Norbye. Fra samme temanummer ble artikkelen til Elisabeth L'orange Fürst *Sanser, brudd og relasjoner* kåret til beste artikkel for innsending til Universitetsforlagets kåring av årets artikkel. De nye redaktørene for NAT og styret er enige om at det skal være eksterne komitemedlemmer fra forskjellige fagmiljøer for denne prisen. **Før NAT-prisen 2015** sitter Kari Storås (UiT), Martin Thomassen (NTNU) og Thomas Hylland Eriksen (UiO) i bedømmelseskomiteen.

Veien fremover

- 1) Økonomi: Arbeidet med strategier for å styrke foreningens økonomi fortsetter.
- 2) Rekruttering: NAFs rekruttering bør og kan bli bedre. Nettsidene er et tiltak i så måte, direkte kontakt og anbefaling av foreningen fra vitenskapelig ansatte til studenter er noe alle medlemmer kan bidra med. Når foreningen mister mange medlemmer og ikke klarer å fange opp flere antropologer som har sitt virke utenfor universitets, høyskole og senter-sektorene skyldes dette flere ting; Foreningen arbeider videre med å gjøre foreningen mer relevant for denne gruppen og rydde opp i betalingsrutinene for medlemskontingenten.
- 3) NAFs synlighet utad: Fortsatt arbeid med nettsiden og Facebook for å gjøre dem til en interessant møteplass for medlemmer.
- 4) NAT: For å drive et godt og engasjerende tidsskrift, er det nødvendig å ha en jevn tilstrømming av artikler. I denne forbindelse er det interessant at redaksjonen nå mottar flere bidrag fra antropologer i Danmark og Sverige, som synes å anse NAT som en attraktiv publiseringskanal. Kan utviklingen av et skandinavisk antropologisk tidsskrift bidra til økt interessen for å publisere antropologiske tekster på norsk? Styret er i kontakt med Universitetsforlaget om prosessen til omlegging til Open Access publisering innen 2017 og diskuterer ulike scenario for hvordan dette kommer til å påvirke tidsskriftet og foreningen (synlighet, økonomi mm)
- 5) Årsmøte/konferanse-karusellen går videre til Tromsø.